

P6_TA(2005)0008

Parādu atvieglojumi jaunattīstības valstīm

Eiropas Parlamenta rezolūcija par parādu atvieglojumiem jaunattīstības valstīm

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā tā sauktā Parīzes kluba, kas ir 19 kreditorvalstu grupa, no kurām 12 ir ES dalībvalstis, sanākumi no 2004. gada 17. līdz 21. novembrim,
- ņemot vērā tā iepriekšējo 2002. gada 25. aprīļa rezolūciju par lielu parādu apgrūtināto nabadzīgo valstu (*HIPC*) parādu atvieglošanu¹ un 2000. gada 18. maija rezolūciju par nabadzīgo valstu ārējiem parādiem²,
- ņemot vērā tūkstošgades attīstības mērķu programmu, ko 2000. gadā parakstīja visas ANO dalībvalstis,
- ņemot vērā Āfrikas attīstības jaunās partnerības iniciatīvu, ko 2001. gada oktobrī pieņēma Abudžā (Nigērijā) un pēc tam Āfrikas Savienība atzina par savas sociāli ekonomiskās attīstības programmas sastāvdaļu,
- ņemot vērā rīcības plānu, ko rūpnieciski attīstīto valstu *G8* grupa pieņēma 2002. gada 27. jūnijā Kananaskisā, un secinājumus, kurus *G8* prezidentūra pieņēma 2003. gada 3. jūnijā Evianā,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komitejas rezolūciju Nr. 2001/27 par strukturālo pielāgojumu stratēģiju un ārējā parāda ietekmi uz cilvēktiesību, it īpaši ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību, pilnīgu izmantošanu,
- ņemot vērā *Jubilee 2000* petīciju, ko parakstīja 24 miljoni pilsoņu, aicinot dzēst jaunattīstības valstu parādus,
- ņemot vērā Reglamenta 103. panta 4. punktu,
  - A. tā kā lielākā daļa lielu parādu apgrūtināto nabadzīgo valstu (*HIPC*) atrodas Āfrikas Subsahāras reģionā;
  - B. ņemot vērā Āfrikas parādu nastu, ko vērtē aptuveni 230 miljardu ASV dolāru apjomā, un tā kā saskaņā ar vērtējumu Āfrikas valstis ar zemu ienākumu līmeni ik gadu parādu segšanai samaksā aptuveni 39 miljardus ASV dolāru;
  - C. tā kā parādu dzēšana atbrīvotu līdzekļus citiem mērķiem, ar izbrīvēto naudu veidojot daļu no valsts budžeta un tādējādi kļūstot pieejama, lai tieši mazinātu nabadzību;
  - D. tā kā parādu atvieglošana ir viens no tūkstošgades attīstības astotā mērķa uzdevumiem, kas īpaši paredz kopumā risināt jaunattīstības valstu parādu problēmas, izmantojot atsevišķu

---

¹ OV C 131 E, 5.6.2003., 167. lpp.

² OV C 59, 23.2.2001., 239. lpp.

valstu un starptautiskus pasākumus, lai ilgtermiņā parādu padarītu ilgtspējīgu,

- E. tā kā parādu atvieglošana nav universāls līdzeklis un pats par sevi nerada resursus, nemazina nabadzību un neveicina attīstību; tā kā jaunattīstības valstu nākotne pirmām kārtām ir atkarīga no labas pārvaldes un šo valstu ieguldījumiem savos cilvēkos;
- F. tā kā 1996. gadā Pasaules Banka, Starptautiskais valūtas fonds (SVF), G7 un Parīzes klubs uzņēmās iniciatīvu atvieglot *HIPC* parādus;
- G. tā kā saskaņā ar 2002. gadā notikušās Apvienoto Nāciju Organizācijas Konferences par tirdzniecību un attīstību (*UNCTAD*) ziņojumu divas desmitgades pēc tam, kad īstenotas strukturālo pielāgojumu programmas, nabadzība turpina palielināties;
- H. tā kā Parīzes klubs 2004. gada 21. novembrī piekrita samazināt Irākas valsts parādus par 80%, lai palīdzētu valsts atjaunošanai un tā kā parādus samazinās trijos posmos — 30% uzreiz, vēl 30% 2005. gadā un 20% 2008. gadā;
- I. tā kā pēc traģiskā cunami, kas skāra Āziju, ir izteiktas vairākas prasības atlikt cietušo valstu parādu atmaksu, lai palīdzētu atjaunošanas un rehabilitācijas procesā,
  - 1. pieņem zināšanai Irākas parādu samazināšanu par 80%; tomēr uzsver, ka visiem kreditoriem, it īpaši starptautiskām iestādēm un valstu valdībām jāpiekrīt pakāpeniski samazināt jaunattīstības valstu parādu, priekšroku dodot vismazāk attīstītajām valstīm (*LDC*);
  - 2. prasa Komisijai un dalībvalstīm īstenot aktīvu un saskaņotu politiku daudzpusīgās struktūrās un divpusējās attiecībās, lai pakāpeniski anulētu jaunattīstības valstu ārējos parādus, un prasa, lai pēc iespējas drīz aizjūras attīstības atbalstam varētu atvēlēt 0,7 % no IKP nolūkā sasniegt tūkstošgades attīstības mērķus;
  - 3. atzinīgi vērtē aicinājumus atlikt cunami skarto valstu parādu atmaksu; tomēr prasa atvieglot citu nabadzīgo valstu parādus, jo starptautiskā solidaritāte nedrīkst būt atkarīga no traģiskiem notikumiem;
  - 4. uzsver, ka parādi jāatvieglo, prioritāti dodot *LDC*, un tas jā dara tikai ar nosacījumu, ka nauda, ko valdības iegūst no šādiem atvieglojumiem, ir jānovirza šo valstu kopienu visnabadzīgākajiem iedzīvotājiem paredzētai palīdzībai;
  - 5. uzskata, ka valstu parādu atvieglošanas process ir jāpaātrina un jāpadziļina valstīs, kuru valdības ievēro cilvēktiesības un labas pārvaldes principus, kā arī dod priekšroku nabadzības izskaušanai;
  - 6. uzsver, ka iepriekšējās iniciatīvas, tostarp uzlabotā *HIPC* iniciatīva, vēl ir nepietiekamas ekonomikas globalizācijas pašreizējā kontekstā, un uzsver, ka ikviena iniciatīva kā, piemēram, *HIPC* ir jāuzskata par soli, lai pakāpeniski samazinātu visus parādus;
  - 7. šajā sakarā pievērš uzmanību vajadzībai pašreizējo *HIPC* iniciatīvu pielāgot tam, lai apmierinātu tādu atbilstīgo valstu prasības, par kurām lēmums vēl nav pieņemts ārkārtējas politiskas nestabilitātes dēļ, un nodrošināt lielāku elastību arī citos līmeņos, piemēram, attiecībā uz rezultātu pārbaudes laika ilgumu, rezultātu pārbaudes un pagaidu nabadzības samazināšanas stratēģijas dokumenta saturu, kā arī parādu atvieglojumu piešķiršanu pārejas

posmā;

8. šajā sakarā atzinīgi vērtē *HIPC* iniciatīvas pārbaudes klauzulu par darbības beigu termiņa pārcelšanu uz 2006. gada beigām, kas dod iespēju vairākām atbilstīgām valstīm, kur konflikti beigušies, veikt nepieciešamo rezultātu pārbaudi, lai iniciatīvu uz tām varētu attiecināt; aicina, papildus piešķirot parādu atvieglojumus, lielāko uzmanību pievērst izlīgumam un infrastruktūras atjaunošanai šajās valstīs, lai samazinātu turpmāku konfliktu iespējamību;
9. uzskata, ka jebkuri papildu līdzekļi, ko valdības iegūst no parādu atvieglošanas, tie jāpiešķir sociālajiem projektiem, īstenojot plānus, kas saskaņoti ar dāvinātājiem un pilsonisko sabiedrību, kā arī palielinot sociālos izdevumus tādās jomās kā izglītība, primārā veselības aprūpe un *HIV/AIDS* programmas;
10. aicina Komisiju un dalībvalstis, lai tās, efektīvi koordinējot darbu ar *G8* grupu, Pasaules Banku un SVF, nodrošina, ka nevienai valstij, kas daudz dara nabadzības samazināšanā, labas pārvaldes un ekonomikas reformas īstenošanā, nav liegta iespēja sasniegt tūkstošgades attīstības mērķus finanšu trūkuma dēļ;
11. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, ĀKK un ES Padomei, Āfrikas Savienībai, Apvienoto Nāciju Organizācijai, Starptautiskajam valūtas fondam, Pasaules Bankai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.